

Dossier d'activitats

Recomanada a partir de 5 anys

Distribuïdora de cinema
infantil, tranquil i en català
www.packmagic.cat

FILANTE
de Marion Jamault

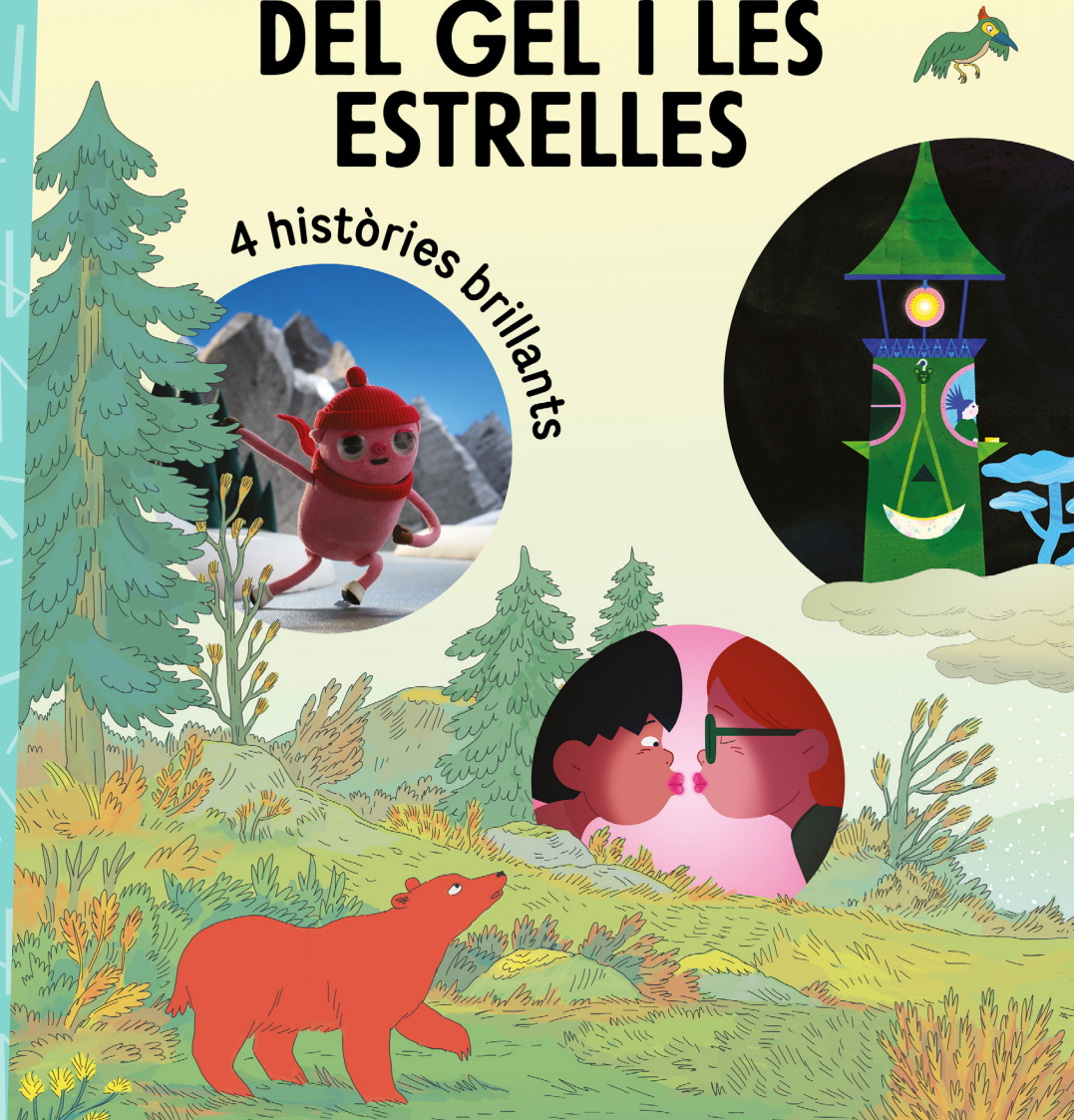
ECS!
de Loïc Espuche

PEÛLLES SOBRE PATINS
d'Ignas Meilūnas

L'OSSA I L'OCELL
de Marie Caudry

MÉS ENLLÀ DEL GEL I LES ESTRELLES

4 històries brillants

Índex

Sinopsi i fitxa tècnica

1

Què treballem?

- Junts més enllà d'allò conegut
- Imaginar per sentir-nos vius
- El despertar del diseg

3

Abans de veure la pel·lícula

6

Després de veure la pel·lícula

9

Glossari

12

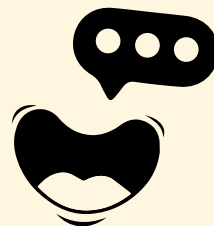
Què hem après?

13

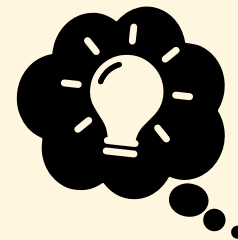
Per saber-ne més

14

Les activitats que proposa aquest dossier són:

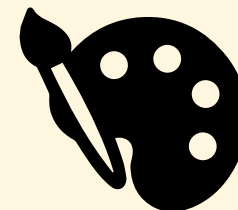
per debatre en grup

per reflexionar

per a fer recerca i investigació

per desenvolupar la creativitat artística

Sinopsi

MÉS ENLLÀ DEL GEL I LES ESTRELLES

VVAA
França i Lituània
2024
57 min.

L'OSSA I L'OCELL

(L'Ourse et l'oiseau)
Marie Caudry
França
26 min.
2024

S'acosta l'hivern al nord. L'Ossa no para de pensar en el seu amic, l'Ocell, que ha migrat cap al sud. En lloc d'hibernar, com fa cada any, decideix anar a l'altra banda del món per retrobar-se amb el seu amic. Serà un viatge molt llarg. L'Ossa travessarà paisatges esfereïdors i paisatges preciosos que li donaran l'oportunitat de descobrir la força del seu amor i de gaudir d'un món desconegut.

FILANTE

Marion Jamault
França
9 min.
2024

Cada nit, la Paulette veu caure el mateix estel fugaç al cel i li demana el que més desitja: trobar la seva rateta, que va desaparèixer misteriosament. Passen els dies, però l'animaló no torna i la Paulette intenta entendre què li passa a l'estel.

ECS!

(Beurk)
Loïc Espuche
França
13 min.
2024

Ecs! Els adults es fan petons a la boca i la canalla ho troba repugnant! A més, es veu de lluny que quan la gent està a punt de fer-se un petó, els brillen els llavis i es tornen de color rosa. El Leo en fa broma, igual com també se'n riuen els altres infants del campament. Però ell té un secret que no compartirà mai amb els seus amics. La boca també li ha començat a brillar. Perquè, en realitat, el Leo té ganes de començar a fer petons.

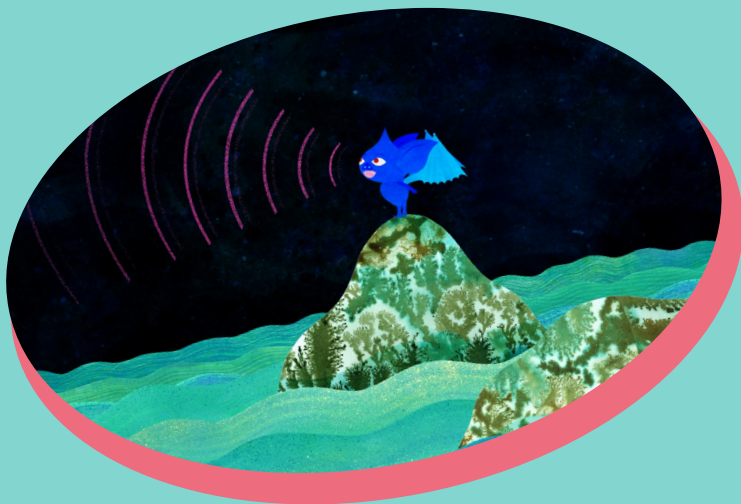

PEÜLLES SOBRE PATINS

(Hoofs on Skates)
Titas Laucius
Lituània
12 min.
2024

En un paradís hivernal preciós, dos amics, el Porquet i la Vaca, patinen sobre gel i s'ho estan passant d'allò més bé. Però, de sobte, un món estrany i desconegut emergeix de les profunditats. Ara han d'aprendre a conviure amb criatures diferents i a evitar que la por i els prejudicis els controlin.

Què treballem?

Junts més enllà d'allò conegut

El programa de curtmetratges *Més enllà del gel* i les estrelles és una oda a l'acció, al prendre part i prendre riscos, al canvi, a l'amistat i a l'aventura d'endinsar-se en allò desconegut, sigui per curiositat, impuls o desig. Els protagonistes de les quatre històries — el Porquet i la Vaca, la nena i Filante, en Leo i la Lucie, l'Ossa i l'Ocell — troben el suport i el coratge per recórrer nous espais gràcies a la interdependència, és a dir, gràcies a la relació de cooperació i entesa que els fa ser mútuament responsables els uns dels altres.

A *Peülles sobre patins*, és la companyonia del Porquet —que cedeix els seus patins a la Vaca perquè pugui patinar sobre quatre potes— el que li permet superar la por i atrevir-se a lliscar lliurement sobre el gel, convertint-ho en una experiència plaent i compartida. Alhora, quan es troben amb l'esfereïdor peix, comprenen que cal cercar maneres d'entendre's i d'acceptar les diferències per poder conviure, tot vençant la por i els prejudicis inicials. A *Filante*, en canvi, se'ns mostra la importància de respectar i acceptar la voluntat dels altres, encara que sigui des de la resignació.

Encara més, al curt *Ecs!*, en Leo se sent incòmode perquè experimenta per primera vegada desig cap a una altra persona, la Lucie. És el coneixement d'un/a mateix/a l'escolta i la complicitat el que els ajuda a superar el rebuig —tant individual com grupal— davant d'aquest nou sentiment o expressió corporal que tot just comença a despertar-se.

Amb tot, les quatre històries mostren com la diferència pot esdevenir una riquesa. Filante troba el ratolí que busca la nena gràcies als seus ultrasons de ratpenat, arribant allà on ella no pot arribar. De manera similar, la relació entre l'Ossa i l'Ocell evidencia que, tot i tenir necessitats naturals ben diferents —hibernar i migrar—, és possible teixir vincles basats en l'estima i l'admiració, on la diferència esdevé un punt d'encontre i de diàleg. Essent el viatge que emprèn l'ossa el que ens ajuda a comprendre que l'amor, el moviment i l'aventura són grans impulsores de creixements i transformacions.

Sabies que?

En un viatge a Madrid, Marie Caudry, directora i il·lustradora del migmetratge *L'Ossa i l'Ocell*, va quedar embadalida per un fresc que va veure al Museu del Prado, anomenat *Oso* (1125), procedent de l'ermita de San Baudelio, a Casillas de Berlanga (Sòria). En aquest fresc hi apareix un os rogenç flotant sobre un semicercle. La imatge va impactar i marcar tant la Marie que va generar una sèrie de petites pintures amb aquest personatge, fins que, juntament amb el seu company David Gauthier, van decidir crear un llibre dedicat especialment a l'ossa, anomenat *Les lettres de l'ourse*, en el qual s'inspira la pel·lícula.

Imaginar per sentir-nos vius

La imaginació no es limita a ser una fantasia, sinó que és també un estímul per al coneixement, una força activa que dona forma a la realitat, ajudant-nos a interactuar amb el món, a dotar-lo de sentit i a descobrir i reinventar les percepcions més quotidianes. Així ens ho demostra *Més enllà del gel i les estrelles*, desplegant en cadascuna de les seves històries un món únic i especial a través del qual veure'ns reflectits, tot inspirant-nos altres maneres de fer i de veure les coses.

En els quatre curtmetratges, la qualitat i l'expressivitat plàstica contribueixen a generar una ambientació evocadora que reforça la dimensió sensitiva de les històries: podem gairebé olorar una escena, posar-nos a la pell d'un personatge —com quan percebem el calfred de l'ossa— o captar la potència de la brillantor de *Filante* enmig de la nit. També ajuda a subratllar la importància de la comunicació no verbal: els gestos, les expressions, les mirades... Una eina fonamental quan es tracta de films, com és el cas, sense o amb molt pocs diàlegs.

És per això que altres aspectes, com la música o els colors, esdevenen gairebé personatges més de la història. Aquest és el cas de *Filante*, en què la seva directora, Marion Jamault va treballar amb el grup de música experimental Chamaye per crear la banda sonora, tot cercant colors esclatants i pintant amb tècniques diverses —bombolles de sabó, esponges o pinzells—, papers que després retalla (com si dibuixés amb les tisores) per a crear el seu curtmetratge mitjançant la tècnica de l'animació amb retalls de paper (cut out).

Sense saber-ho, les directores i els directors dels quatre curts teixeixen una relació subtil entre ells: cadascun incorpora un element brillant —les escames dels peixos, uns llavis lluents, un objecte dins una cova o un vestit daurat— que evoca la potència del canvi, del desig i de la imaginació com a motor per sentir-nos vius.

El despertar del desig

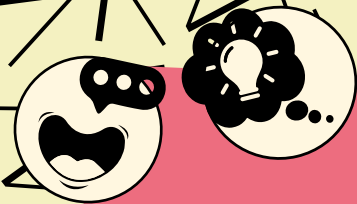
A Ecs! es fa patent la pressió social i de grup que sovint posa de manifest allò que ens incomoda: temes tabú, qüestions que ens fan vergonya o que, per un motiu o altre, generen rebuig. En Leo se sent pressionat pels comentaris i les rialles —que oscil·len entre la curiositat i la timidesa— que fan els seus amics del càmping cada vegada que veuen dues persones fent-se un petó als llavis: “ecs”! Ell tot just comença a sentir un petit pessigolleig cada vegada que mira atentament la Lucie, intuïnt que el que li demanen els seus llavis rosats i brillants és besar-la.

En Leo està vivint el despertar del seu desig i de la seva sexualitat, un moment clau en el desenvolupament personal i emocional de les persones. En aquest sentit, el curtmetratge esdevé un referent tendre i proper per abordar aquesta qüestió amb els infants, i suposa un pas endavant en l'educació afectivosexual. És a dir, en el procés educatiu que ajuda les persones a comprendre i viure de manera sana, respectuosa i conscient tant la seva afectivitat (emocions, vincles, relacions) com la seva sexualitat (cos, desig, identitat, plaer). Encara més, Ecs! ens demostra que el desig no té edats, que és plural i divers, i que no respon a una única orientació sexual concreta.

I és que és de summa importància afavorir espais de comunicació oberts i segurs per parlar amb naturalitat sobre la sexualitat, el propi cos i les emocions des de la infància. Com també ho és educar en els límits, l'autoconeixement, el respecte i el consentiment.

Abans de veure la pel·lícula...

15 minuts

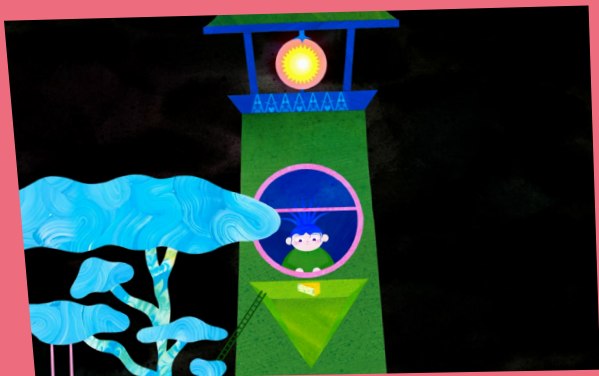
La teranyina de les diferències

Els protagonistes dels quatre curtmetratges són ben diferents entre ells, però els uneix l'amistat entre els uns i els altres, així com les ganes d'ajudar-se i cooperar.

Proposem una activitat de cohesió de grup, basada en una adaptació del joc de la teranyina o del fil conductor. L'alumnat es col·loca en rotllana i es fa servir un cabdell de llana que es va passant d'una persona a una altra, mantenint sempre subjecte un tros del fil. D'aquesta manera, es va creant una gran teranyina col·lectiva.

La particularitat de l'activitat és que cada vegada que un alumne rep el cabdell, ha de dir una qualitat o alguna cosa positiva de la persona que li ha passat el fil. Es convida l'alumnat a anar més enllà dels aspectes més evidents, fent valdre aquelles característiques que ens fan únics i que enriqueixen la convivència i les relacions, com ara: m'inspira de tu com et mous, valoro com m'escoltes, m'agrada la sonoritat del teu nom...

Un cop tothom ha participat i la teranyina està formada, es pot convidar el grup a reflexionar sobre com, malgrat les diferències individuals, tots estem connectats i podem contribuir positivament al benestar del grup.

Teatres de paper

90 minuts

Marie Caudry, la directora de *L'Ossa i l'Ocell*, a banda de crear il·lustracions i pel·lícules també sap construir teatres de paper! Proponem construir un teatre de paper, seguint el següent videotutorial:

<https://www.youtube.com/watch?v=UBrRXaPGbwY>

Per a fer-ho, formem quatre grups. Cada grup ha de crear un teatre de paper inspirant-se en un dels següents fotogrames dels curtmetratges.

S'utilitzarà la tècnica que la directora de *Filante*, Marion Jamault, utilitza per a les seves creacions: els retalls de paper.

Materials necessaris:

- ▶ Escenari de teatre de cartró (1 per cada grup, a preparar prèviament pel professorat amb aquesta [plantilla](#))
- ▶ Tisores
- ▶ Cola de barra
- ▶ Bluetack
- ▶ Papers de colors

Si es creu oportú, un cop cada grup ha fet el seu teatre de paper, animem els infants a crear una petita història i teatralització amb el teatret per compartir-ho amb la resta del grup.

Escotar el cos

A Ecs! ens adonem de la importància de conèixer i escoltar el propi cos per saber identificar els nostres sentiments i emocions.

En primer lloc, proposem fer un exercici inicial de relaxació i consciència. Crear un ambient tranquil i acollidor a l'aula: abaixar els llums i convidar l'alumnat a adoptar una postura còmoda, amb els ulls tancats i el cap recolzat sobre la taula.

A continuació, guiar-los. Es tracta d'imaginar el propi cos estirat a terra, i anar-lo resseguint des de la punta dels dits dels peus fins als últims cabells del cap, fent un escaneig corporal. Durant aquest procés, han d'observar si perceben alguna sensació (pessigolleig, dolor, pressió, etc.) en alguna part del cos, intentant identificar-la i recordar-la.

30 minuts

Un cop finalitzat l'exercici, cal obrir els ulls i, de manera individual, dibuixar en un paper la part del cos en què cadascú s'ha fixat, tot descrivint la sensació percebuda.

Posteriorment, plantejar algunes preguntes obertes per fomentar la reflexió (sense necessitat de resposta oral), que poden també inspirar el dibuix:

- ▶ Si aquesta sensació tingués un color, quin seria?
- ▶ Com dibuixaries aquesta sensació?
- ▶ És una sensació agradable o desagradable?
- ▶ La perceps sovint o només en moments puntuals? És nova o recurrent?

Per finalitzar, recordar que es tracta d'un treball individual i íntim. Tot i això, oferir la possibilitat de compartir-ho amb una persona referent o de confiança.

Després de veure la pel·lícula...

30 minuts

Escriguem-nos cartes

El llibre *Les lettres de l'ourse* de Marie Caudry (en el qual s'inspira la pel·lícula de *L'Ossa i l'Ocell*) està conformat per cartes que l'ossa envia a l'ocell mentre recorre el seu viatge per retrobar-se. El que s'anomena un viatge epistolar.

Cada infant ha d'escriure a mà una carta dirigida a un altre infant —que pot ser del mateix grup, d'una altra aula, d'una altra escola...— tot explicant-li:

- Presentació: qui soc, com em dic, quants anys tinc, què és el que més m'agrada...
- Què és el que em fa més por o vergonya? Per què?
- Què m'agradaria descobrir? Per què?

Per a fer-ho, cal seguir l'estructura clàssica de les cartes:

- Lloc i data
- Salutació
- Introducció
- Exposició
- Conclusió
- Comiat
- Signatura
- P. d.:

Si hi ha temps, un cop les cartes han estat enviades i rebudes, fer una petita lectura conjunta d'algunes cartes. Demanem a un nombre limitat d'infants que llegeixin en veu alta la carta que han rebut, per a reflexionar entre tots i totes sobre el que s'ha llegit. Intentar reflexionar, per exemple, quines estratègies podria adoptar la persona per poder superar la seva por o vergonya, o si també ens agradaria descobrir quelcom similar.

45 minuts

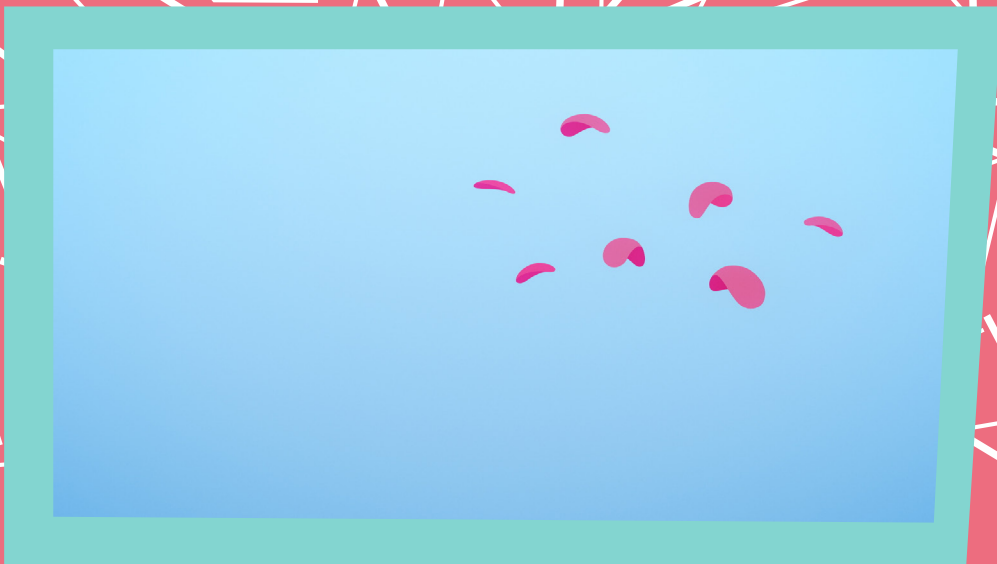
Buscar llavis roses i espurnejants a la biblioteca

Gràcies al curtmetratge *Ecs!* s'obre un espai per parlar del despertar del desig a la infància, dels petons i del descobriment del propi cos.

Es proposa fer una petita visita a la biblioteca de l'escola o a l'àrea infantil d'una biblioteca municipal pròxima a l'escola. En parelles, l'alumnat ha de cercar un llibre de la biblioteca que:

- ▶ Per algun motiu els recordi al curt *Ecs!*: els colors, els dos personatges, la brillantor dels llavis, el tema dels petons, la vergonya o la pressió social, entre d'altres.
- ▶ Parli sobre el desig, la sexualitat, el descobriment del propi cos, el consentiment, el fet de créixer...
- ▶ Per exemple: *La Mía es fa gran* (2016) de Mònica Peitx, *La vida amorosa dels animals* (2017) de Katharina von der Gathen i Anke Kuhl, *El teu cos és teu* (2021) de Lucia Serrano.

Un cop el llibre escollit, cada parella n'ha de fer una lectura conjunta, preguntant-se en què s'assembla i en què es diferencia el llibre en relació amb el curtmetratge. Finalment, demanem als infants que expliquin el llibre escollit i el perquè l'han escollit, acabant creant una petita selecció de llibres al voltant d'*Ecs!*

60 minuts

L'esperit de la dansa

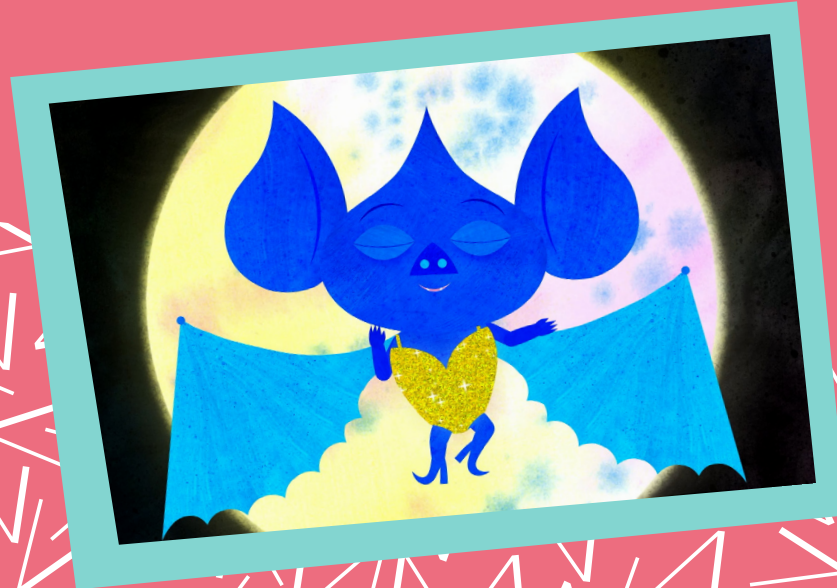
Tant a *Filante* com a *L'Ossa i l'ocell*, la dansa i la vestimenta mantenen un vincle especial. *Filante* balla feliçment després que la nena li cusi un vestit daurat amb el qual pot brillar enmig de la nit. A *L'Ossa i l'ocell*, l'Ossa es disfressa d'ocell el dia de la gran festa per seguir el ritme dels altres animals i gaudir plenament de l'esperit de la dansa. A partir d'aquesta idea, es proposa una activitat centrada en l'expressió corporal i la creativitat.

Recopilar i demanar als infants i a les famílies que portin materials diversos per disfressar-se: gometes, pintures de cara, teles brillants, màscares, ulleres, plomes, barrets divertits...

A l'aula, els infants han de disfressar-se utilitzant els materials aportats de manera lliure, acolorida i extravagant. Conjuntament se celebrarà l'esperit de la dansa, tot proposant petits exercicis amb una música divertida i suggerent de fons, i donant la indicació de no parlar:

- **Exploració de l'espai:** moure's lliurement per l'aula seguint el ritme de la música, canviant de velocitat o direcció quan s'indiqui.
- **Moviments creatius:** cada infant inventa un moviment i la resta del grup l'imita.
- **Joc de l'energia:** alternar moments de moviment intens amb moments de quietud, com si la música "encengués" i "apagués" el cos.
- **El camí imaginari:** amb cinta de pintor, es crea una línia a terra (recta o amb formes). Els infants l'han de recórrer imaginant diferents situacions: com si fessin equilibris, com si el terra cremés o com si hi hagués molt de vent.

A l'acabar l'activitat, fer una valoració conjunta: com ens hem sentit? En quines coses noves hem pensat mentre ballàvem? Com ens fa sentir vestir-nos diferent? Hem aconseguit parlar-nos amb el cos? De quina manera? Què us ha agradat més i per què?

Glossari

Narració epistolar

Subgènere narratiu compost a partir de documents com cartes, diaris o correus electrònics intercanviats entre personatges per explicar una història. Es caracteritza per tractar-se d'una narració íntima, en la qual es dona molta importància a les emocions dels personatges i a les apreciacions subjectives. S'utilitza tant en novel·les com en pel·lícules.

El llibre en el qual s'inspira el curtmetratge de *L'Ossa i l'ocell*, *Les lettres de l'ourse*, és una narració epistolar, ja que el relat es basa en cartes que l'ossa escriu a l'ocell mentre emprèn el seu viatge de retrobada. De ben segur coneixeu altres llibres que són narracions epistolars, com: *El carter Joliu o unes cartes especials* de Janet i Allan Ahlberg, *Murdo. Una investigació postal esbojarrada* d'Alex Cousseau, o *Cartes de l'esquirol a la formiga* de Toon Tellegen i Axel Scheffler.

Orientació sexual

Capacitat de cada persona de sentir una atracció eròtica, afectiva, emocional o amorosa (o no sentir-ne) per persones d'un gènere diferent del seu, o del seu mateix, o de més d'un gènere o d'una identitat de gènere.

Al curt *Ecs!* veiem, per exemple, dues orientacions sexuals diferents: l'heterosexual, és a dir, entre dues persones d'un gènere diferent del seu (l'avi i l'àvia que es petonegen), i l'homosexual, entre dues persones del mateix gènere (els dos nois que just quan estan a punt de fer-se un petó els interrompen).

Oníric/a

Adjectiu que fa referència a tot allò relatiu o pertanyent al somni. S'utilitza sovint per descriure imatges, atmosferes o sensacions que tenen una qualitat fantàstica, irreal o similar a la que s'experimenta mentre es dorm.

En els curtmetratges de *Filante* i *L'Ossa i l'Ocell*, les seves directores han decidit crear paisatges i ambients onírics, és a dir, uns espais que no pertanyen a la realitat sinó que s'aproximen més aviat al món dels somnis: volcans que expulsen vapors amb forma de cares, mars que tenen sirenes que dansen contentes o grans festes en què els animals ballen tot disfressant-se d'altres animals.

Què hem après?

Per avaluar què hem après podem jugar a fer crítica cinematogràfica. Coneixeu aquesta professió? Expliquem que són persones que miren moltíssimes pel·lícules i coneixen molt bé la història del cinema. Es dediquen a valorar cada pel·lícula i a explicar (per escrit, o a la ràdio o a diferents mitjans) la seva interpretació i valoració del film: què té de bo, què podria millorar, què ens vol dir, etc. Demanem als infants que cadascú, aixecant la mà, ens expliqui allò que remarcaria de la pel·lícula i el que considera que ha après. Ho anirem apuntant en un paper o mural, que quedarà penjat a l'aula. Es poden veure més pel·lícules i dedicar un "Racó del cinema" on hi hagi totes aquestes opinions conjuntes de les pel·lícules que hem vist.

- ✓ COM SÓN D'IMPORTANTS ELS VINCLES I LES AMISTATS, EL FET D'ACOMPANYAR-SE I ACCEPTAR I CELEBRAR LES DIFERÈNCIES.
- ✓ DESCOBRIR COSES NOVES, VIATJAR, ATREVIR-SE A FER EL QUE ENS FA POR, EXPERIMENTAR O PERDRE LA VERGONYA, SÓN COSES QUE ENS FAN CRÉIXER, CONÈIXER-NOS I TRANSFORMAR-NOS.
- ✓ LA DANSA ENS AJUDA A EXPRESSAR LA NOSTRA IDENTITAT I A CONNECTAR AMB NOSALTRES MATEIXOS I MATEIXES, AIXÍ COM AMB LES ALTRES PERSONES I L'ENTORN. MOURE'NS ENS AJUDA A SENTIR-NOS VIUS!

- ✓ LA IMAGINACIÓ ÉS UNA EINA MOLT PODEROSA PER ESTIMULAR EL CONEIXEMENT I QUE ENS IMPULSA A CREAR I INNOVAR..
- ✓ LA RELLEVÀNCIA DE L'EDUCACIÓ AFECTIVOSEXUAL: CONÈIXER-SE UN MATEIX O UNA MATEIXA, TENIR ESPAIS SEGURS PER PARLAR SOBRE LA SEXUALITAT, SABER ESCOLTAR EL PROPÍ COS I RECONÈIXER EL DESIG, O SABER POSAR LÍMITS I DIR QUE NO.
- ✓ ELS GESTOS, ELS COLORS O ELS SONS SÓN ELEMENTS MOLT IMPORTANTS DEL CINEMA I L'AUDIOVISUAL. ENS AJUDEN A CAPTAR O COMPRENDRE TOT EL QUE NO ES POT EXPRESSAR AMB PARAULES.

Per saber-ne més

Diàleg entorn del film

Conversa amb Sònia Gómez i Ainara Revuelta sobre "Més enllà del gel i les estrelles".

La coreògrafa i ballarina Sònia Gómez i Ainara Revuelta, membre de Drac Màgic, conversen al voltant del programa de curtmetratges "Més enllà del gel i les estrelles". En aquesta trobada, reflexionen sobre com els quatre curtmetratges que conformen el programa utilitzen el cos i el moviment per expressar emocions i capes no verbals des d'un llenguatge més sensorial i subtil que el dels diàlegs.

<https://www.youtube.com/watch?v=e2dWgs10ZQc>

Vídeo del making-of del curtmetratge "Ecs" de Loïc Espuche - Cinéma Public Films (2025):
<https://www.youtube.com/watch?v=30YtrWvHWvY>

Vídeo del making-of del curtmetratge "Filante" de Marion Jamault – Pack Màgic (2026):
https://www.youtube.com/watch?v=aOJMGzc3_Vg

Distribuïdora de cinema
infantil, tranquil i en català
www.packmagic.cat